

Ezek után térünk rá az ammónia vizsgálatára, előállítására s a kémiai ipar, termelés tantervében előírt ismeretanyagának megőrzésére. Ajánlott vázlat a fenti óra felépítéshez a következő:

Ammónia és ammóniumhidroxid

1. Ammóniumhidroxid

FENOLFTALEIN LAKMUSZ

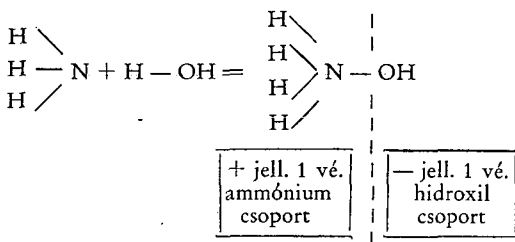
színtelen lúgos
 folyadék kémhatás: BÁZIS
 szúrós
 szagú

Van-e benne fém? — Nincs!

víz
 ammónia-
 gáz
 ammóniumhidroxid
 szalmiákszesz

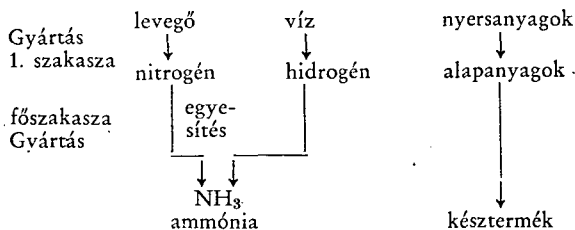
Visszatérve még egyszer a szökőkutas kísérletre: nem feltétlenül szükséges az elvégzése L.: Tokody Klára útmutatását a tananyagcsökkentő rendelet végrehajtásáról. Kémia Tanítás 1962. szeptemberi szám), egyszerűbb módon is el lehet nyeletni a gázt.

Fenti elgondolásaimban lehet hiba, tévedés. Szeretném, ha a Kartársak észrevételeikben elmondanák, vagy jövőre e tárgykör tanításánál szerzett tapasztalataikat megírnák. En ebben az évben két osztályban így tanítottam, s az eredmény jó volt. Tanulóim biztosan jártak ezen a gondolatmeneten is. Szeretném, ha a Kartársak is megpróbálnák, és közölnék velem észrevételeiket.

2. Ammónia

Gyártása:

Dr. Csihás Gábor
 Mindszent, Központi Iskola

AZ ÉVZÁRÓ TESTNEVELÉSI ÜNNEPÉLYEK ELŐKÉSZÍTÉSE

Az alábbiakban az e téren szerzett tapasztalataimból szeretnék néhány gondolatot átadni. Rendeztem már testnevelési és sportünnepélyt és egyszerű testnevelési záróvizsgát is. Az előbbi kifejezte a tartalmat és minden tekintetben felülmúlta az utóbbit. Az a kérdés, hogyan kell megoldani ezt a feladatot úgy, hogy az leginkább megfeleljen a ki-

tűzött célnak, vagyis: ünnepély is legyen, ugyanakkor azonban az előkészítés ne vegye el az év végi testnevelési órák tekintélyes részét. A válasz a következő: az iskola munkatervét úgy kell összeállítani, hogy abban a testnevelési ünnepély megfelelő súlyt kapjon. Erre annál inkább szükség van, hiszen az nemcsak a testnevelő ügye, hanem mindazoké a nevelőké, akiket az igazgató alkalmasság szerint a különböző részfeladatok megoldására a tantestületből kijelölt.

A testnevelési ünnepélyek előkészítésével kapcsolatosan most csak azzal kívánok foglalkozni, ami kimondottan a testnevelő dolga. Ez a szakmai felkészítés, amelynek helyes és helytelen módja használatos. A helytelenről csupán annyit, hogy ennél a tanító vagy tanár a tavaszi hónapok óráit szinte teljesen feláldozza a felkészítésre és a tantervi anyag helyett a gyermek csak az ünnepély számait gyakorolja, súlykolja.

Mi tehát a helyes eljárás? Ezt az előre elkészített műsor határozza meg. A műsorba beiktatott számokat részben a testnevelési órákon, részben pedig a játék- és sportköri órákon tanítjuk meg.

Vizsgáljuk meg először a szabadgyakorlatokat, amelyek az óra előkészítő részébe mindig beleférnek és egyúttal a folyamatos ellenőrzés anyag részét is képezhetik. A szabadgyakorlat kétféle lehet: tömeges és minőségi. Az egyiket az összes tanulók végzik, a másikat csak azok, akik ügyességüknél és gyakorlottságuknál fogva alkalmasabbak erre a feladatra, tehát a játékorákra és sportkörre járók. Míg a tömeges szabadgyakorlatokban együttesen vesznek részt mindkét nem részéről, és a gyakorlatok egyszerűbb, mindenki által elsajátítható elemekből tevődnek össze, addig a minőségi feltétlenül külön mutatóba, és itt a leányoké már felveheti a ritmikus előnevet is. Természetesen, a felső tagozatról van szó. A fiúknál tervezett gyakorlatok már talajtorna-elemekkel is átszőhetők. Mindkét nemnél a létszámot a kiválogatottak adják, tehát ez lényegesen kisebb lesz, mint a tömegesnél. Ki kell hangsúlyoznom, hogy az ún. minőségi szabadgyakorlatok a játék- és sportköri órák egész évi gyakorlati anyagát kell, hogy képezzék.

A felsőtagozatos leányok ritmikus gyakorlatok helyett bemutathatnak kéziszergyakorlatokat karikával. Ezt azért ajánlom, mert nagyszerűen mutat, ha a sportöltözetük pl.: fehér blúz, kék nadrág és rágombolható rövid szoknyácska, a karikák pedig kék színű papírral és elszórtan elhelyezett pipaccsal díszítettek. Az alsó tagozat tanulóinak műsora tréfas játékokból, játékos gyakorlatokból és egyszerű szabadgyakorlatokból állhat. Az ezekre való előkészület a testnevelési órákon történhet.

A padgyakorlatok, mint különálló szám, az 1—2 osztály, műsorszámát képezhetik, főleg a fiúknál, összevontan. Csak az ünnepély előtt igényelnek összeszoktató gyakorlat a testnevelési órákon kívül.

A tréfas talajtorna és szekrényugrásokra való előkészület a testnevelési és sportköri órákon történjék úgy, hogy az előbbin a kiválogatás, az utóbbin pedig a gyakorlatok

tökéletesítése és csiszolása szerepeljen. Vonatkozik ez főleg a szekrényugrásokra.

Atlétikai verseny és sportszerű játékok teherik még színesebbé bemaatónkat. Ezeknek előkészületi megoldása akkor a legcélszerűbb, ha az ellenőrző gyakorlatok alkalmával, atlétikából, összeállítjuk azok névsorát, akik a főpróba napján az elődöntőket, az ünnepélyen pedig a döntőket fogják vívni egymással. A sportszerű játékok valamelyik döntője; lehetőleg a legérdekesebbnek látszó, szintén az évvizsgán kerüljön lebonyolításra az év folyamán megtartott iskolai bajnokságok alapján. Amíg pl. az atlétikai versenyek folynak, ugyanakkor a sportpálya belső részén az alsó tagozat népi játéka és a felsősök népi táncai mutathatók be. Célszerű minden szempontból, ha a népi táncok tanítását nem a testnevelők végzik, mert ezzel sok idő takarítható meg a szakfeladatok megoldására előkészület és bemutatás szempontjából.

A műsor egyik fénypontját jelenthetik a gúllak. Lehetnek egészen egyszerűek is. Legszébbek a vegyesek, a leányok és fiúk gyakorlatából összeállítottak, lehetnek osztálygúllak, és ezekből összevontak. Előkészület szempontjából időben gazdaságosabban megoldhatók az osztálygúllak, a testnevelési órán belül, ugyanakkor a osztályok versenyszelleme is ébren tartható és eredményesen kihasználható az ünnepély sikere érdekében. A legmutatósabb gúllaelemekből állítsuk össze a záróképet, amely méltó befejezése legyen a műsorunknak. Néhány próba elegendő az osztálygúllak legszebbjeinek az egyesítésére.

A műsor egyik számaként ajánlom az ünnepélyes díkjiosztást. Nagyon kedves és ugyanakkor pedagógiailag is értékes mozzanatot az egyéni bajnokok rövid bemutatása mind magatartás, mind előmenetel szempontjából.

Ennek megtörténte után következzen a bajnoki érme kiosztása az igazgató részéről, hogy ezzel is kifejezésre juttassuk a testnevelés jelentőségét, fontosságát.

A fel- és elvonulások, amelyek az ünnepély nélkülözhetetlen kereteit képezik, szintén gyakorolhatók a testnevelési órán a rendgyakorlatok által. Ugyanez zenére, amely egyébként is éltetője kell hogy legyen a műsornak, csak jobban mehet.

Úgy vélem, sikerült valamit adni a testnevelési és sportünnepélyek előkészületeire vonatkozóan olyan értelemben, hogy azok ne jelentsenek nehéznek látszó feladatot és megoldásuk ne veszélyeztesse az év végi testnevelési órák szintjét.

Glózik Pál